

Άσκηση

Αναγνώριση Κινδύνων

Αναγνώριση Κινδύνων

- Στα επόμενα σενάρια αναγνωρίστε πιο από τα παρακάτω είδη κινδύνου δημιουργείται για την Τράπεζα (με τον πιο «προφανή» τρόπο)
 - Πιστωτικός κίνδυνος
 - Κίνδυνος αγοράς
 - Κίνδυνος ρευστότητας
 - Λειτουργικός κίνδυνος
 - Νομικός κίνδυνος
 - Κίνδυνος φήμης

- Ένας πελάτης καθυστερεί να πληρώσει μια δόση του από το δάνειο που πήρε για την αγορά του αυτοκινήτου του
- **Πιστωτικός** κίνδυνος – ο κίνδυνος να υποστεί κάποιες ζημιές η Τράπεζα λόγω μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του πελάτη της

- Μια άλλη τράπεζα αρχίζει να προσφέρει υψηλότερα επιτόκια στους πελάτες της και έτσι αρχίζουμε να χάνουμε κάποιους καταθέτες της δικιάς μας Τράπεζας. Αυτό σημαίνει ότι η Τράπεζα μας διαθέτει λιγότερα κεφάλαια για χορηγήσει δάνεια. Έτσι, η Τράπεζα μας ακυρώνει τη διαφημιστική καμπάνια που είχε σχεδιάσει για την προώθηση των δανείων της.
- Έχουμε ένα πρόβλημα απώλειας καταθέσεων. Αυτό δημιουργεί κίνδυνο **ρευστότητας** αφού η άλλη Τράπεζα καθιστά πιο δύσκολη ή ακριβότερη για εμάς την χρηματοδότηση των δανείων μας – ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εύρεσης των κεφαλαίων που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση των εργασιών της Τράπεζας σε λογικό κόστος

- Η Τράπεζα μας, αναφέρει χαμηλότερη κερδοφορία μετά από μια αύξηση των επιτοκίων
- *Κίνδυνος αγοράς* – (κίνδυνος επιτοκίων)

- Έντονες διαμάχες και τσακωμοί μεταξύ των μελών της Διοίκησης της Τράπεζας, κάνουν κάποια μέλη της ευρύτερης κοινωνίας να αναρωτιούνται «τι συμβαίνει στην Τράπεζα?»
- *Κίνδυνος **φήμης** – η αρνητική δημοσιότητα σχετικά με τις επιχειρηματικές πρακτικές της Τράπεζας, (ασχέτως αν ανταποκρίνεται στην αλήθεια), μπορεί να προκαλέσει ζημιά στην Τράπεζα. Η υπόσταση και το κύρος της Τράπεζας μέσα στην κοινωνία ενδέχεται να πληγεί.*

- Η Τράπεζα μας αποκτά τη διοίκηση και τις πωλήσεις μιας εταιρείας οικιστικής ανάπτυξης μετά από αθέτηση των υποχρεώσεων της απέναντι στην Τράπεζα. Λίγο αργότερα η Τράπεζα ανακλύπτει ότι το οικιστικό σύμπλεγμα που ανέπτυξε η οικιστική εταιρεία βρίσκεται πάνω από μια φυσική πηγή μεθανίου. Η Τράπεζα μηνύεται από ιδιώτες που αγόρασαν μερίδια γής και έκτισαν σπίτια. (Σημείωση: Αυτό το σενάριο έχει δύο απαντήσεις)
- **Νομικός κίνδυνος** – νομικά ζητήματα που μπορεί να βλάψουν την Τράπεζα
 Ανάλογα όμως με το πώς θα χειρισθεί την απόφαση του δικαστηρίου η Τράπεζα, οι μηνύσεις ενδέχεται να δημιουργήσουν και **κίνδυνο φήμης** - ο κίνδυνος να υποστεί βλάβη η Τράπεζα λόγω αρνητικής δημοσιότητας
 - **Σημείωση:**
Ο αθετήσας δανειολήπτης
 Ο δανειολήπτης που αθέτησε τις υποχρεώσεις του αντιπροσώπευε **πιστωτικό κίνδυνο**. Κατά πάσα πιθανότητα η Τράπεζα ερεύνησε και εκτίμησε τον πιστωτικό κίνδυνο πριν εγκρίνει το δάνειο.
 - Οι διευθυντές της Τράπεζας πρέπει να εξετάσουν την πολιτική δανείων της Τράπεζας προκειμένου να δούν αν το συγκεκριμένο δάνειο είναι ενδεικτικό κάποιου μεγαλύτερου προβλήματος σχετικά με τον τρόπο που χορηγεί δάνεια η Τράπεζα
 - **Η πηγή μεθανίου**
 - Είναι παράδειγμα ενός **εξωτερικού γεγονότος** που προκάλεσε ζημιά. Η Τράπεζα εξέθεσε τον εαυτό της στους κινδύνους που είχε αναλάβει ο δανειολήπτης όταν κατέστη ιδιοκτήτης της εταιρείας

- Μία μεγάλη εταιρεία ανακοινώνει ότι θα κλείσει την τοπική της μονάδα παραγωγής. Πόλλοί από τους δανειακούς πελάτες της εταιρείας εργάζονται σε αυτή τη μονάδα παραγωγής.
- *Ίσως να μειωθεί η ικανότητα αυτών των πελατών να αποπληρώσουν τα δάνεια τους. Είναι παράδειγμα **πιστωτικού κινδύνου** – ο κίνδυνος ζημίας λόγω αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των πελατών*

- Η Τράπεζα αγοράζει ένα πενταετές ομόλογο και χρηματοδοτεί αυτή την αγορά από προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας ενός έτους. Ένα χρόνο αργότερα τα επιτόκια ανεβαίνουν και η Τράπεζα πρέπει να πληρώνει περισσότερα χρήματα στους καταθέτες για να χρησιμοποιεί τα χρήματά τους, με αποτέλεσμα το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα να μειωθεί.
- *Κίνδυνος αγοράς (επιτοκίων)*

Σωστό ή Λάθος

- Οι ευθύνες της ALCO εκτείνονται σε όλες τις δραστηριότητες της Τράπεζας, περιλαμβάνοντας το συντονισμό του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου ρευστότητας και του κινδύνου αγοράς.
- *Η ALCO έχει ευθύνη για τον καθορισμό της σύνθεσης του ενεργητικού και του παθητικού ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Τράπεζας. Βασική προϋπόθεση είναι η εξισορρόπηση του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας.*

Σωστό ή Λάθος

- Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στο ενδεχόμενο αδυναμίας της Τράπεζας να αντλήσει κεφάλαια σε λογικό κόστος τη στιγμή που τα έχει ανάγκη.
- *Η ρευστότητα έχει τρεις παραμέτρους: ποσό, χρόνο και κόστος. Καθώς η ρευστότητα μιας Τράπεζας χειροτερεύει, γίνεται όλο και πιο δύσκολο να αντλήσει τα κεφάλαια που χρειάζεται για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της τη σωστή χρονική στιγμή και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος*

Σωστό ή Λάθος

- Οι «καταθέσεις πυρήνα» (core deposits) θεωρούνται επιθυμητή πηγή κεφαλαίων λόγω της σταθερότητας τους.
- *Θεωρούνται η πιο αξιόπιστη και σταθερή πηγή κεφαλαίου επειδή ανταποκρίνονται αργά στις μεταβολές των συνθηκών της αγοράς, στους νέους ανταγωνιστές και στα επιτόκια.*

Σωστό ή Λάθος

- Οι Τράπεζες χαρακτηρίζουν τα περισσότερα από τα επενδυτικά τους αξιόγραφα ως «διαθέσιμα προς πώληση» λόγω των εσόδων που δημιουργούν στην Τράπεζα.
- *Οι Τράπεζες χαρακτηρίζουν τα περισσότερα από τα επενδυτικά τους αξιόγραφα ως «διαθέσιμα προς πώληση» λόγω της δυνατότητας συνεισφοράς τους στη ρευστότητα της Τράπεζας. Τα έσοδα από αυτά τα αξιόγραφα είναι σημαντικά αλλά όχι τόσο σημαντικά όσο η ρευστότητα που παρέχουν.*

Σωστό ή Λάθος

- Ισχυρά ίδια κεφάλαια και καλή χρηματοοικονομική κατάσταση είναι δύο βασικά στοιχεία που εξασφαλίζουν ότι η Τράπεζα έχει ευελιξία στη χρήση καταθέσεων και άλλου δανεισμού για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της
- *Ισχυρά ίδια κεφάλαια και καλή χρηματοοικονομική κατάσταση είναι βασικοί δείκτες της ιακνότητας της Τράπεζας να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Τράπεζες με φτωχά ίδια κεφάλαια, χαμηλή κερδοφορία και φθίνουσα χρηματοοικονομική κατάσταση θα αντιμετωπίσουν την καχυποψία και το φόβο τόσο των άλλων Τραπεζών όσο και του ευρέως επενδυτικού/ καταθετικού κοινού*

Σωστό ή Λάθος

- Η επάρκεια της ρευστότητας της Τράπεζας είναι ανάμεσα στις ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- *Όπως και για τα υπόλοιπα θέματα της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να εξασφαλίσει ότι η εκτελεστική διοίκηση της Τράπεζας έχει θεσπίσει και λειτουργεί διαδικασίες ώστε να παρέχεται επαρκής ρευστότητα στην Τράπεζα*

Σωστό ή Λάθος

- Η πολιτική ρευστότητας της Τράπεζας παρέχει κατευθύνσεις στη διοίκηση και στο προσωπικό σχετικά με τη διαχείριση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και του δανειακού χαρτοφυλακίου.
- *Το βασικό μέλημα μιας πολιτικής ρευστότητας είναι να εξασφαλίσει επρκή ρευστότητα σε λογικό κόστος. Όμως, επειδή πολλές από τις δραστηριότητες της Τράπεζας συνδέονται μεταξύ τους, δεν είναι ασυνήθιστο να δει κανείς άλλες πολιτικές (πχ πολιτική δανείων ή πολιτική επενδύσεων) να ενσωματώνουν όρια και περιορισμούς που να βοηθούν στη διαχείριση της ρευστότητας της Τράπεζας.*

Σωστό ή Λάθος

- Ένας βασικός στόχος της πολιτικής ρευστότητας είναι να εξασφαλίσει ότι υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων της Τράπεζας τη στιγμή που καθίστανται απαιτητές να περιορίζεται ανάρμοστα η δυνατότητα εσόδων
- *Γενικά υπάρχει ένα trade-off ανάμεσα στο πόσο εύκολα ρευστοποιήσιμο είναι ένα περιουσιακό στοιχείο και στην απόδοση του. Για παράδειγμα, τα νομίσματα του ταμείου έχουν μηδενική απόδοση. Αντίθετα τα δάνεια, τα οποία έχουν σχετικά υψηλή απόδοση, είναι πολύ δύσκολα ρευστοποιήσιμα. Στην Τραπεζική, υπάρχει μια συνεχής δράση εξισορρόπησης μεταξύ κινδύνου και απόδοσης. Στη διαχείριση ρευστότητας η αντίστοιχη συναλλαγή είναι μεταξύ της ανάγκης για ρευστότητα και της ανάγκης για κέρδη.*

Σωστό ή Λάθος

- Ο λόγος δανείων προς καταθέσεις είναι φτωχό όριο για μια πολιτική ρευστότητας.
- *Ο λόγος δανείων προς καταθέσεις είναι λена πολύ βασικό και απλό μέτρο ρευστότητας. Ως δείκτης της ικανότητας της Τράπεζας να υποστηρίξει την ανάπτυξη των δανείων με υπάρχουσες καταθέσεις, αποτελεί σημείο εκκίνησης για μια ανάλυση ρευστότητας. Επίσης είναι ένα μέτρο που περιλαμβάνεται από όλες τις τράπεζες στην πολιτική ρευστότητας τους*

Σωστό ή Λάθος

- Οι ληκτότητες των δανείων δεν σχετίζονται με τον κίνδυνο ρευστότητας.
- *Οι ληκτότητες των δανείων θα επηρεάσουν τις εκτιμώμενες ανάγκες σε κεφάλαια, οπότε σχετίζονται πολύ με τον κίνδυνο ρευστότητας.*

Δάνειο σε default

- Το εστιατόριο «Μάσα» δεν έχει πληρώσει τις τρεις τελευταίες δόσεις του δανείου του. Το αρχικό δάνειο ήταν για \$100,000, και το τρέχον υπόλοιπο είναι \$90,000. Παρόλο ότι το δάνειο είναι καλυμμένο με το ακίνητο όπου στεγάζεται το εστιατόριο, το οποίο έχει μια εκτιμώμενη αξία \$107,000, η διοίκηση της Τράπεζας πιστεύει ότι θα είμαστε τυχεροί αν βρούμε κάποιον να το αγοράσει για \$100,000. Η διοίκηση πιστεύει επιπλέον ότι το ακίνητο μπορεί να χρειασθεί και ένα χρόνο μέχρι να πουληθεί. Τα έξοδα του ακινήτου εκτιμώνται σε περίπου \$200 το μήνα. Για να βελτιώσει τις πιθανότητες πώλησης του ακινήτου η Τράπεζα εκτιμά ότι θα χρειασθούν \$6,000 για βαψίματα. Επίσης η Τράπεζα πρέπει να πληρώσει 10% προμήθεια σε ένα μεσίτη για την πώληση του ακινήτου.
- Είναι το δάνειο του εστιατορίου «Μάσα» σε default?
- *Ναι, αφού δεν εξυπηρετείται σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους.*
- Πόσο πρέπει να αυξήσει η Τράπεζα τις προβλέψεις της ώστε να καλύψει την αναμενόμενη ζημιά του δανείου?
- *Η ορθή απάντηση είναι **\$8,400**. Δηλαδή, εκτιμώμενη αξία \$107,000 μείον \$7,000 (η Τράπεζα πιστεύει ότι θα εισπράξει μόνο \$100,000 από το ακίνητο αφού είναι ο πωλητής) μείον \$2,400 για πάγια έξοδα του ακινήτου για ένα έτος μείον \$6,000 για βαψίματα μείον \$10,000 προμήθει μεσίτη = \$81,600. Με δανειακό υπόλοιπο \$90,000, το ποσό της αναμενόμενης ζημιάς είναι \$8,400 (\$90,000-81,600).*

Δανειακό χαρτοφυλάκιο

- Ας υποθέσουμε ότι η X-Bank έχει ένα δανειακό χαρτοφυλάκιο ύψους \$100 εκ στο τέλος του τριμήνου και προβλέψεις δανειακών ζημιών \$1.25 εκ; επομένως τα δάνεια της μείον τις προβλέψεις καταγράφονται στη λογιστική της κατάσταση να σε ανέρχονται σε \$98.75 εκ. Βασισμένη στην πρόσφατη εμπειρία της η X-Bank έχει προσδιορίσει ότι προβλέψεις ύψους \$1.5 εκ είναι απαραίτητες για να καλύψουν τις αναμενόμενες ζημιές στο τέλος του επόμενου τριμήνου
- Με τι ποσό πρέπει να επιβαρύνει η X-Bank τα αποτελέσματα της ώστε οι προβλέψεις της λογιστικής της κατάστασης να είναι επαρκείς?
- **\$250,000.** Το εκτιμώμενο ύψος προβλέψεων για μια επαρκή λογιστική κατάσταση είναι \$1,500,000. Το τρέχον υψος των προβλέψεων είναι \$1,250,000. Χρειάζονται άλλες \$250,000. Αυτό το ποσό είναι το ελάχιστο ποσό με το οποίο πρέπει να επιβαρύνει τα αποτελέσματα της ώστε να έχει μια επαρκή λογιστική κατάσταση από πλευράς προβλέψεων

- Έστω ότι η X-Bank έφερε τις προβλέψεις της στο απαιτούμενο ύψος του \$1.5 εκ. Κατά τη διάρκεια όμως του επόμενου τριμήνου διαπιστώνουν \$750,000 μη εισπράξιμα δάνεια. Έστω επίσης ότι σε αυτό το ίδιο τρίμηνο η Τράπεζα καταφέρνει να εισπράξει \$100,000 από παλαιότερα δάνεια που είχαν διαγραφεί. Ποιο θα είναι το ύψος των προβλέψεων της Τράπεζας στο τέλος του τριμήνου, υποθέτοντας ότι δεν θα υπάρξουν επιπρόσθετες προβλέψεις δανειακών ζημιών?
- **\$850,000.** Τα μη εισπράξιμα δάνεια μειώνουν το \$1.5 εκ κατά \$750,000, που συνεπάγεται υψος προβλέψεων \$750,000. Η ανάκτηση των \$100,000 προστίθεται στο ύψος των προβλέψεων και έτσι στο τέλος του τριμήνου οι προβλέψεις της Τράπεζας θα έχουν μειωθεί σε \$850,000 ($\$1,500,000 - \$750,000 + \$100,000 = \$850,000$)